

GORNJA BISTRA, detalj zidne slike u središnjoj dvorani dvorca

Gorjanima je bilo više crkava. Uz dominikanski samostan (spominje se od 1348) stajala je crkva Sv. Margarete, od koje vjerojatno potječu kasnogotički arhit. fragmenti od pečene zemlje. Na groblju se nalazila crkva Sv. Petra i Pavla. — Turci su Gorjane osvojili 1536, a iz doba njihova vladanja potječe kula Jaić-bega. U zidovima od opeka nalaze se strijelnice (sada zakrivene). Kula je 1837. pregrađena u kapelu Sv. Tri Kralja. U župnoj crkvi Sv. Jakova među slikama iz XIX. st. nalazi se tzv. »šestoprsta« Majka Božja, rad I. Kršnjavoga.

LIT.: Z. Horvat, Srednjovjekovne opeke iz Gorjana, *Vijesti MK*, 1977, 1.

A. Ht.

GORJANOVIĆ-KRAMBERGER, Dragutin, paleontolog i paleoantropolog (Zagreb, 25. X. 1856 — 22. XII. 1936). Studirao u Zürichu i Münchenu, doktorirao u Tübingenu (1879). Radio u Mineraloškom odjelu Hrvatskoga narodnoga muzeja u Zagrebu, potom je profesor na zagrebačkom Sveučilištu. Obradio ljudske i životinjske kosti i artefakte s Hušnjakova (Krapina). Bio član JAZU.

BIBL.: *Der Paläolithische Mensch und seine Zeitgenossen aus dem Diluvium von Krapina in Kroatien*, Mitteilungen der Wiener anthropologischen Gesellschaft, Wien 1901 — 05.

LIT.: M. Malez, Dragutin Gorjanović-Kramberger, u knjizi: *Spomenica Hrvatskoga prirodoslovnog društva 1885 — 1985*, Zagreb 1985, str. 59 — 61.

J. Bil.

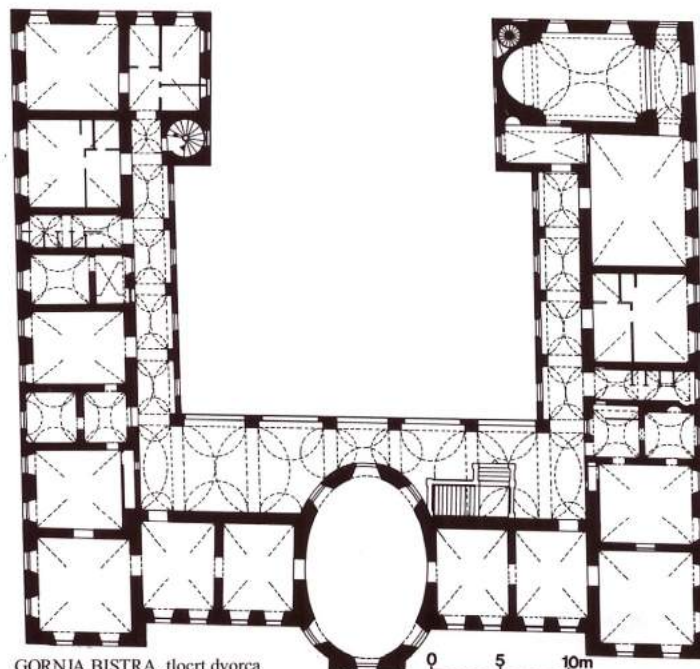
GORNJA BEDEKOVČINA → BEDEKOVČINA

GORNJA BISTRA, selo u Zagorju. Jednokatni barokni dvorac skladnih proporcija, tlocrtno izgrađen u obliku slova U, s reprezentativnim portalom i upisanom godinom 1773. na rizalitu gl. pročelja, a postrance s dvorskom kapelom. Na dvorišnoj su strani hodnici s arkadama. U središnjoj ovalnoj dvorani nalaze se iluzionističke zidne slike iz 1778. mitološkog sadržaja, a u malom kabinetu ženska alegorijska figura s globusom, paletom i knjigom. Dvorac je dao podignuti podmaršal Krsto II. Oršić. Oko dvorca nalazi se prostrani park s alejom.

LIT.: D. Jurman-Karaman, O profanoj arhitekturi zagorskog feuduma potkraj XVIII st., *Bulletin JAZU*, 1958, 3. — V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — M. Obad Ščitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991. — J. Meder, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992.

A. Ht.

GORNJA JELENSKA, selo u Moslavini. U kasnobaroknoj, jednobrodnoj župnoj crkvi Sv. Ivana Krstitelja nalaze se barokni glavni oltar (1778) i

GORNJA BISTRA, tlocrt dvorca